

De Iudicijs. c. Cæterum.

S V M M A R I V M .

- 1 Fendalisa causa debet cognosci & uertiliari coram domino fendi, qui super hoc habet ordinariam iurisdictionem. 13. Sed quid si alius sententia aut super hoc? nide infra nr. 9.
- 2 Iurisdictionis ordinariae conservatur per legem.
- 3 Reconvuento non tribuit iurisdictionem;
- 4 Subditus non tenetur respondere domino, super causa privilegiata.
- 5 Iurisdictione concessa alicui respectu certe rei, durat quantum ille uult, & pot. Iurisdictione deuolutur ad ordinarium, quando ille qui primo habebat, non potest, mel non uult uti.
- 6 Iurisdictione potest præscribi.
- 7 Laicus habet iurisdictionem in clericis, quando habet iurisdictionem respectu certe causæ, que uiget in clericis. Et nr. 22.
- 8 Rector alicuius collegij, licet habeat iurisdictionem inter personas ipsius collegij, nihilominus non auferit iuris ab ordinario, et super eisdem causis.
- 9 Monachus debet magis obedere abbati quam episcopo, in concorrentibus regulam.
- 10 Iurisdictione domini super feudo, non potest prorogari a usallo sine licetia domini. Sententia non suo iudice, est nulla.
- 11 Tacens & non contradicens, an uideatur consentire?
- 12 Iurisdictione si fuerit alicui interdicta, adhuc ualent acta facta, nisi talis iuris. sit alteri tributa.
- Mandatum præsumitur, quoties quis agit nomine alicuius ipso presente & non contradicente.
- Clerici non possunt prorogare iuris. sine consensu superioris.
- 13 Iurisdictione deuolutur ad alium proximum superiorum, si ille qui eam habebat, erat negligens.
- 14 Qualitas, qua tribuit iurisdictionem iudici, an sit exprimenda in libello.
- 15 Iurisdictione data pluribus, intelligitur data, non omnibus in solidum, sed omnibus simul.
- Judices deputati in certa causa, possunt illam delegare.
- Appellationis causa utrum possit alteri committi, tam de iure canonico, quam ciuiti.
- 16 Miserabiles personæ sunt sub protectione ecclesiastica, & conuenienti suos reos coram iudice ecclesiastico.
- Vridua dicitur miserabilis persona.
- 17 Sacrilegii committitur etiam per invasionem rei patrimonialis ipsius clericis.
- 18 Libellus est late interpretandus in favorem actoris.
- Dominium positum in libello, intelligitur de directo, sive utili; secus in alijs dispositionibus. 19. 20.
- 20 Per præscriptionem, an acquiratur utile, uel directum dominum.
- 21 Fendatarius negans feundum spectare ad dominum, quo casu cadat a feudo.
- 22 Appellatio est, de minori ad maiorem iudicem prouocatio.
- 23 Ordo iudicarius seruatur in modo sententiandi, quando etiam inter certas personas quis habet iurisdictionem, licet in decidendo seruerat consueto de rei, super qua litigatur.

C A P . V .

- Aeterum Quia.** ^aVafallus parat^b co-alio sup feudo conueniri non det. h.d. vel sic: Co-
gnitio feudi inter vafallos, spectat ad dñm feudi. Vel tertio, vafallus corā dñm feudi conueniens est, et si dñs feudi sit psona ecclesiastica, dummodo ibi auctor possit suā iustitiā consequi, alias loci ordinarius poterit adiri, & fm hoc est casus notabilis. Diuidit, quia primò ponit excessus. Scđō, phibitio, ibi, Nos. Et illa diuidit i duas. Nā primò phibit. Secundo limitat, restringēdo, phibitionem, ibi, Quādū. Casus literalis. Quidā habebat possessiones in feudi ab ecclesia Bonon. Ipsi vafalli ecclesiis, trahebatur i causa sup possessionibus illis corā delegatis a quibusdā aliis, q̄ dicebat se potiores in feudo illo. Ipsi excipiebat, & parati erat rindere corā dñm feudi. Iudices, hoc nō obstante, si nam excoicationis, seu ē interdictio promulgatur in ipso. Episcopus dñs feudi significavit hoc dñno Papę, unde ipse districtus idē fieri prohibet, quādū illi parati fuerint sup possessionibus illis in presentia episcopi dñi feudi iustitia exhibere. B. No. t̄ q̄ dñs feudi habet iurisdictionem, non ordinariam, respectu causa cōcernētis feudi. Proba ex eo, quia hec iurisdictione fibi conceditur a lege, vt in lib. feu. in l. imperiale. de prohi. feu. alie. & hic, in c. verū. infra tit. proxi. & in c. nouit. infra eo. cū si. t̄ Lex. n. cōfert iurisdictione ordinariam, vt no. per Inn. in c. cū ab ecclesiis. rum. de. ord. & in c. quāto. eo. ti. no. gl. in c. suspicionis. & in c. P. & G. de offi. deleg. & tex. iuncta gl. in l. & q. ff. de iuris. om. iu. Ex quo infero q̄ eius iuris poterit progari.
- Credo tñ, q̄ prorogatio fieri nō poterit, nisi respectu cōsimilis cāe feudalisa; secus vero si effet causa alterius nature, q̄a tū nō effet prorogare, sed quodāmodo nouā iurisdictionē creare. t̄ Qđ nō pot facere recōuētio, vt no. in c. at si clericis. supra eo. & plenius p. Inn. in c. i. infra de mu. peti. & per

- Bar. in auth. & cōsequēter. C. de sentē. Et de hac materia, dic, vt dicā i pall. c. i. Et hoc aperte sentit Cy. in l. te. Cam-
ta, arg. illius l. C. de test. Et ex hoc ē infero, q̄ ex eo q̄ hēt ordinariā, pōt alii cōmittere, arg. in l. vna. C. qui p̄ sua m-
ris. & in c. pastoralis. de offi. ord. & ic. vt litigates. eo. ti. li. 6. Secūdō no. casum in quo priuatus, seu prælatus, citra epi-
scopū, habet iurisdictionē ordinariā respectu certarū per sonarū, seu certarū caſarū, ēt priuatiū ad iurisdictionē
episcopi. t̄ Tertiō non, q̄ vniuersaliter subiectus episcopo, nō tenet respectu certe rei priuilegiatę, corā eo de illa re-
spondere. arg. c. cū capella. infra de priuili. t̄ Not. q̄ iuris dō data p̄ legē inferiori respectu certe cause v̄ perdurare & effectū habere, in quantū ille velit & possit iurisdictionē exercere. Data ergo impotētia p̄ p rebellionē subditorū, vel voluntatē ipsius iudicis, deuolutur iurisdictionē ad ordinariū ipsius cōuentū, vt eff h̄c tex. opti. in dñō feudi; & limitat mirabiliter illā l. imperialē, de prohib. feudi. alie. in lib. de feu. Idē v̄ ēt esse in iurisdictionē acquisita ex p̄scri-
ptione, alleg. tex. valde no. iudicio meo, i c. irrefragabili.
e. excessus. e. de offi. ord. Et no. q̄a per illū tex. puto supplē-
dum istum, vt ordinarius possit ad instātiām actoris, si do-
minus videtur negligens, statuere sibi certum terminum,
intra quē iustitiā administret; alias q̄ ipse faciet. ad idē.
6 qđ no. in simili in c. ex parte Astensis. de cōces. pr̄b. t̄ Vlti-
mō induco istū tex. v̄ltra omnes alios ad vnum no. dictū,
q̄ quando respectu certe cause, per legem ciuilem iuris dī-
ctio attribuitur vniuersaliter alicui, q̄ talis ēt cōprehēdit
f clericos, actiū & passiū, in quibus v̄get illa qualitas, fu-
g per qua fundatur iurisdictionē, et in præjudicium ordinarię
iurisdictionis episcopi, vt hic colligitur exp̄ressē. Nā hēc
iurisdictionē respectu feudi, tributa est domino feudi, per le-
gē ciuilem, vt in præl. imperialē, & nihilominus v̄,
h dicat sibi locum in clericis, actiū & passiū, in quibus re-
peritur illa qualitas. Si. n. laicus est dñs feudi, hēt iuris dō-
nem vt hic, etiam si vasalli sunt clerici, & in eos exercetur
iurisdictionē p̄ dñm feudi, remoto epho loci, arg. hic, & i c. verū.
infra ti. pxi. fm cōēm lec. Facit qđ hēt in auth. habita. C. ne-
fi. p pa. que simpl̄r dispones pro scholaribus, dādo eis cer-
tos iudices, hēt locū ēt in scholaribus clericis, qđ tñ ple-
nius ceteris attingā in c. si diligenti. infra tit. proxi. Et pōt
defendi primum dictū, quia hēc dispō Imperatoris pot se
habere ad cōmodū & incōmodū, respectu clericorum, q̄a
si sunt domini, habent iurisdictionē, vt hic, & arg. eorum
que no. in c. i. de no. ope. nunc. & dixi in d. c. i. de cōfti. Itē
papa v̄ approbare hic illam dispositionem legalem, vt in
c. nouit. infra eo. ti. facit qđ no. in gl. in c. reprehēsibile, 23.
7 q. 8. t̄ Insuper inducit istum tex. d. Ant. ad p̄bādū, q̄ vbi re-
spectu certe cause a lege tribuit iuris dō alicui, eo ipso v̄
exempta

ADDITIO N E S .

- a Ceterum quia. Vide Bal. in l. f. s. cū aliquis. C. de iure delib. vbi alleg. Inno. hic, & cūndem in l. i. imperiale. S. præterea dūcatus. de prohib. feu. alie. & in S. præterea ult. And. Barb.
- b Ordinarius. Ade Olde. confi. 17. Sed dic q̄ est specialis, licet sit ordinarius. vide gl. in c. i. de ineft. in mar. fac. An d. Barb.
- c Non poterit. Vbi Bal. & uide quā hic dixi in recoll. uide Bal. & alios in l. i. S. & pōt operis ff. de op. noui nūcia. And. Barb.
- d Præscriptione. Add. q̄ non solum iurisdictionē præscribitur, sed ēt merum imperium ita per plura. l. i. in l. imperium in 4. q. ff. de iuris. omn. iud. ui. de Cor. in confi. 268. inc. i. in hac. in 15. col. in 4. uolu. Aen. Falco.
- e S. excessus. No. q̄ s. excessus. habet locum in ordinario contra dominū feudi, pondera bene illum tre. quia iudicio meo non videtur bene dictū, ex eo, quia dominus feudi est ordinarius, & est sua res, & tractat de domino euitando, & ordinarius habet iurisdictionem, nisi data negligentia ut hic, ergo antea non potest se impedire. And. Barb.
- f ANT. FRAN. Circa hoc, an iurisdictionē & imperium possit præscribi, uide Bal. in l. f. uti po. si. & in l. i. si quis in hoc. ff. de iti. actu. pri. & in l. f. sequitur. in S. viam. ff. de usū. & in l. i. ultimē. in S. non mutat. eo tit. & uide Bal. in confi. i. quod inci. Queritur an iurisdictionē. & per d. Car. in cle. f. in 2. q. de censi. & no. doc. in c. dilectus. de rapto. & eff cōclusio, q̄ potest præf. cōf. ibi tamē debet articulari & p̄bari, q̄ quis est usus iurisdictionē, scie- te & patiente eo, qui habet iurisdictionē, nō aut sciente & patiente populo, ut per Alex. in l. i. ff. de iur. om. iu. De imperio aut an possit præscribi, ha-
betur per Bal. in l. naturaliter. de usū. & in l. i. in fi. C. de feru. & ibi con-
cludit, q̄ cōtra Imperatorem non præscriberetur, vacatē imperio, nec eo
ablētē in remotis. de quo habetur in c. c. l. ex suscep. de foro compe.
& h̄ per doct. Mod. in c. i. de præf. & latius dicitur in c. ex suscep.
- g Compr̄hendit clericos. Tu pōderā, q̄a hoc iō procedit, quia papa uidetur
approbare, ut in c. nouit. infra eo. uide hic Bal. & d. Card. And. Barb.
- g S. B. S. A. P. t̄ Compr̄hendit clericos. Tu pōderā, q̄a hoc iō procedit, quia papa uidetur
approbare, ut in c. nouit. infra eo. uide hic Bal. & d. Card. And. Barb.
- h Fin. clericos. Adde Anch. confi. 173.